

Spis treści

Wykaz skrótów	7
Wprowadzenie	9
1. Przedmiot rozprawy	10
2. Cele rozprawy	11
3. Układ pracy	13
4. Metody badawcze	14
Rozdział I. Geneza ubezpieczenia pielęgnacyjnego	17
1. Uwagi wprowadzające	18
2. Przyczyny wprowadzenia ubezpieczenia pielęgnacyjnego	18
2.1. Przemiany demograficzne społeczeństwa niemieckiego	18
2.2. Zabezpieczenie potrzeb osób niesamodzielnych w niemieckim prawie socjalnym przed wprowadzeniem ubezpieczenia pielęgnacyjnego	26
2.2.1. Regulacje ubezpieczenia chorobowego	27
2.2.2. Rola regulacji ubezpieczenia emerytalno-rentowego	33
2.2.3. Regulacje ubezpieczenia wypadkowego	37
2.2.4. Regulacje szczególne	38
2.2.4.1. Odszkodowanie socjalne	38
2.2.4.2. Regulacje dotyczące stosunków służbowych	41
2.2.5. Pomoc społeczna	43
3. Podsumowanie	45
Rozdział II. Koncepcje rozwiązania problemu zabezpieczenia potrzeb osób niesamodzielnych	49
1. Uwagi wprowadzające	50
2. Koncepcje oparte na metodzie zaopatrzeniowej	57
3. Koncepcje oparte na metodzie ubezpieczeniowej	61
3.1. Prywatne (obowiązkowe lub dobrowolne) ubezpieczenie pielęgnacyjne	62
3.2. Ubezpieczenie pielęgnacyjne w ramach ubezpieczenia społecznego	64
3.2.1. Koncepcje oparte na ustawowym ubezpieczeniu chorobowym	67
3.2.2. Koncepcje oparte na społecznym ubezpieczeniu emerytalno-rentowym	69
3.2.3. Koncepcje postulujące wprowadzenie społecznego ubezpieczenia pielęgnacyjnego	70
4. Wprowadzenie społecznego ubezpieczenia pielęgnacyjnego	76
Rozdział III. Zasady i przepisy ogólne ubezpieczenia pielęgnacyjnego. Ogólne przesłanki nabycia prawa do świadczeń	81
1. Uwagi wprowadzające	82
2. Przepisy ogólne dotyczące podmiotów zaangażowanych w realizację opieki i pielęgnacji	83
2.1. Norma przewodnia ubezpieczenia pielęgnacyjnego	84

2.2. Opieka i pielęgnacja jako zadanie społeczne	85
2.3. Zadania krajów związkowych i federacji	86
2.4. Prawa i obowiązki placówek opiekuńczych	88
2.5. Zadania kas pielęgnacyjnych	89
3. Zasady społecznego ubezpieczenia pielęgnacyjnego	89
3.1. Zasada wolnego wyboru	90
3.2. Zasada pierwszeństwa opieki środowiskowej	91
3.3. Zasada zabezpieczenia podstawowego (<i>Grundsicherung</i>)	93
3.4. Zasada pierwszeństwa działań prewencyjnych i rehabilitacji	94
3.5. Zasada odpowiedzialności za własne działania	96
4. Ogólne przesłanki nabycia prawa do świadczeń	97
4.1. Posiadanie tytułu ubezpieczenia	97
4.2. Niesamodzielnosc	97
4.2.1. Analiza definicji ustawowej	98
4.2.2. Krytyka obecnej definicji	104
4.2.3. Proponowane zmiany	106
4.2.4. Procedura orzekania niesamodzielnosci	112
4.3. Okresy wyczekiwania	114
4.4. Nadużycia ochrony ubezpieczeniowej	114
5. Zbieg prawa do świadczeń	115
6. Wyłączenie, zawieszenie i wygaśnięcie prawa do świadczeń	118
Rozdział IV. Świadczenia ze społecznego ubezpieczenia pielęgnacyjnego	121
1. Uwagi wprowadzające	122
2. Przepisy wspólne	124
2.1. Zasada rentowności i efektywności świadczeń	124
2.2. Waloryzacja świadczeń	125
2.3. Zasada pierwszeństwa rehabilitacji medycznej	126
2.4. Zasada wnioskowości	127
3. Świadczenia opieki środowiskowej	127
3.1. Świadczenia opieki domowej w naturze	127
3.2. Zasiłek pielęgnacyjny	130
3.3. Świadczenie kombinowane	134
3.4. Dodatek pieniężny dla osób niesamodzielnych przebywających we wspólnotach ...	134
3.5. Opieka wytchnieniowa	135
3.6. Środki pomocnicze i poprawiające warunki mieszkaniowe	136
4. Świadczenia opieki instytucjonalnej	139
4.1. Świadczenia opieki półstacjonarnej	139
4.2. Świadczenia opieki stacjonarnej	140
4.2.1. Krótkotrwały pobyt w placówce opieki stacjonarnej	140
4.2.2. Stały pobyt w placówce opieki stacjonarnej	142
5. Pozostałe świadczenia	145
5.1. Doradztwo i obowiązek udzielania informacji	146

5.2. Świadczenia dla osób niepełnosprawnych przebywających w stacjonarnych ośrodkach rehabilitacji	148
5.3. Uprawnienia dla opiekunów	149
5.4. Świadczenia dla osób ze znacznym stopniem potrzeby opieki ogólnej	155
5.5. Świadczenia wspierające rozwój infrastruktury i nowych form opieki	158
5.6. Budżet osobisty	161
5.7. Urlopy opiekuńcze	162
6. Podsumowanie	163
Rozdział V. Organizacja i finansowanie ubezpieczenia pielęgnacyjnego	165
1. Organizacja i funkcjonowanie kas pielęgnacyjnych	166
2. Zasady podlegania ubezpieczeniu pielęgnacyjnemu	167
2.1. Obowiązkowe i dobrowolne podleganie społecznemu ubezpieczeniu pielęgnacyjnemu	167
2.2. Członkostwo w kasie pielęgnacyjnej	170
2.3. Obowiązek zawarcia umowy prywatnego ubezpieczenia pielęgnacyjnego	171
2.4. Ubezpieczenie pielęgnacyjne jako ubezpieczenie powszechne	172
3. Zasady finansowania społecznego ubezpieczenia pielęgnacyjnego	173
3.1. Składka ubezpieczeniowa	175
3.1.1. Wysokość składki	175
3.1.2. Zróżnicowanie wysokości składki dla rodziców i osób bezdzietnych	176
3.1.3. Kompensacja części składki finansowanej przez pracodawców	177
3.2. Fundusz wyrównawczy i mechanizm wyrównania finansowego	179
3.3. Fundusz Rezerwy Pielęgnacyjnej	181
4. Zasady finansowania i udzielania świadczeń osobom niesamodzielnym w społecznym ubezpieczeniu pielęgnacyjnym	182
4.1. Umowy dopuszczające placówki opiekuńcze do udzielania świadczeń	183
4.2. Wynagrodzenie placówek opiekuńczych	188
4.2.1. Wynagrodzenie stacjonarnych placówek opiekuńczych	189
4.2.2. Wynagrodzenie ambulatoryjnych placówek opiekuńczych	192
4.2.3. Zwrot kosztów świadczeń osobie niesamodzielnej	193
5. Zapewnienie wysokiej jakości świadczeń	193
5.1. Standardy świadczeń opiekuńczych i pielęgnacyjnych	194
5.2. Kontrola jakości świadczeń	195
5.3. Publikacja wyników kontroli	197
5.4. Konsekwencje stwierdzenia uchybień lub nadużyć	197
6. Prywatne ubezpieczenie pielęgnacyjne	198
7. Podsumowanie	200
Rozdział VI. Niesamodzielnosc w systemie prawa socjalnego	203
1. Niesamodzielnosc a konstytucyjna zasada socjalnego panstwa prawnego	204
2. Koncepcje prawa socjalnego w niemieckiej nauce prawa socjalnego	207
2.1. Formalnoprawne i materialnoprawne ujecia prawa socjalnego	207